UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

XVIII. De Restitutione in integrum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

ut de omnibus articulis, qui in precibus ponuntur, juſtitia ſuum conſequatur effectum, in omnibus appellatio interdicta intelligetur. Vnde nihil intererit, utrùm appellatio inhibeatur in primo, an in ſecundo: in medio, an in fine. Sed hoc ita intelligi oportet, ſi capitula connexa fuerint: cæterùm a quoties clauſula, per quam appellationis remedium tollitur, in medio literarum ponitur, ſi ſunt plura negotia ſe minimè contingentia, tantùm præmiſſa complectitur, niſi fortè & in fine literarum prædicta clauſula iteretur.

Appellari poteſt, ſi locus non tutus partibus aſſignatur, vel ſententia contineat manifeſtam iniquitatem, etiamſi ſit reſcriptum appellatione remota. h.d.

INterdum etiam non obſtante prohibitione appellari poterit, ut decretum eſt in b eo, qui per delegatos judices in judicium ad locum non tutum vocatus fuerit: niſi enim locum idoneum judices aſſignent, non erit propterea appellationis remedium intercluſum, quòd appellatione remota procedi debere mandatum fuerit. Idem etiam obtinet, cùm ſententia fertur iniqua: licet enim cauſa appellatione remota commiſſa fuerit, ſententiæ tamen ſtari non debet, ſi iniquitatem contineat manifeſtam.

Lapſo anno, & ex cauſa biennio, appellatio eſt deſerta. h.d.

ILlud tam judiciali appellationi, quàm ei, quæ extra judicium interponitur, commune eſt, quòd c hujuſmodi appellantibus annus, & ex juſta cauſa biennium à die appellationis interpoſitæ indulgetur: quo temporis ſpacio & proſequi, & finire appellationis cauſam compellendi erunt: alioqui ſi per negligentiam * appellantis hoc temporis ſpacium fluxerit, adeò cauſa deſerta cenſebitur, ut etiamſi appellans ipſe cum appellato, aut appellatus etiam per ſe, & principaliter proſequatur, non propterea minùs in rem judicatam cenſebitur tranſiſſe ſententia à qua fuerit appellatum.

Ponit caſus, quibus tempus ad proſequendum non currit. h.d.

QVandiu d tamen per compromiſſum, vel aliàs de partium expreſſo conſenſu differtur proſecutio, tempus ad proſequendam appellationem ab homine, vel à jure præfixum minimè currit appellanti, niſi fortè judex ex dilatione periculum imminere videns, in illa procedi præciperet.

Tempus datum à jure ad proſequendam appellationem, poteſt breviari per judicem ex cauſa. h.d.

ET licet anni, vel biennii ſpacium appellantibus indulgetur, poterit tamen judex à quo, ſecundùm locorum diſtantiam e, perſonarumque & negotii qualitatem brevius tempus moderari, intra quod ſi is, qui appellavit, cauſam appellationis non fuerit proſecutus, tenebit ſententia. Coget ergo judex partes appellatione non admiſſa f, ut vel appellationem interpoſitam proſequantur, vel coram eo juris pareant æquitati.

Quando periculum eſt in mora, debet judex breviare terminum proſequendæ appellationis. h.d.

SVperior g quoque judex ſi ex dilatione viderit imminere periculum, poteſt & debet neutro appellationem proſequente, ut periculum evitetur, occurrere: putà ſi à ſententia lata ſuper confirmatione alicujus electi provocatum fuerit, & utraque pars velit etiam ad annum appellationis proſecutionem differre, poteſt utique, imò debet is, ad quem appellatum fuit, providè terminum moderari, ne diu gregi dominico cura paſtoris deſit.

Interdum ad proſequendam appellationem datur plus, quàm biennium. h.d.

ACcidit tamen aliquando, ut non per annum, vel biennium, ſed etiam ulteriùs cauſam appellationis [illegible] proſequi concedatur, utputà ſi quem per impotentiam [illegible] proſecutionem omiſiſſe conſtiterit, vel cum judici ex proprio officio ſuper cauſa electionis etiam lapſo biennio cognoſcere conceditur.

Pars poteſt ſibi terminum proſequendæ appellationis [illegible], non prorogare. h.d.

PArs quoque interdum ſibi proſequendæ appellationis terminum præfigit. Sed cùm hoc gratia litium [illegible] expediendarum indultum fuerit, juris terminus à parte præveniri, non prorogari poterit, ſicut nec in una cauſa tertiò provocari licebit.

Confirmatio in forma communi non præjudicat appellationi, nec laudum invalidum roborat, aut proceſſum impedit, ſed [illegible] per re ab aliquo pacifice poſſeſſa, facit ut quis non poſſit [illegible] abſque mandato ſedis Apoſtolicæ. h.d.

POſtremò ſciendum eſt, quòd ſi ſententiam appellatione ſuſpenſam, antequam ipſius appellationis cauſa commiſſa fuerit, vel laudum contra juris, vel compromiſſi formam latum Apoſtolico reſcripto in forma communi confirmari obtentum fuerit, talis confirmatio nec appellationi præjudicium afferet, nec invalidum laudum ullo firmitatis robore muniet. Nam etiamſi ante latam ſententiam litigioſæ rei confirmationem ab Apoſtolica ſede quis impetraverit, non propterea minùs de cauſa poterit judex cognoſcere, & eam fine debito terminare. Quanquam ſi rem pacificè quis poſſediſſet, cùm inde confirmationem obtinuit, non erit licitum judici de quæſtione poſtmodum exorta abſque mandato ſedis Apoſtolicæ decernere: niſi certum ſit, quòd per falſi ſuggeſtionem fuerit elicita.

DE RESTITVTIONE IN INTEGRUM.

TITVLVS XVIII.

Minor & Eccleſia reſtituuntur adverſus ſententiam, etiam à ſede Apoſtolica latam. h.d.

ADhuc autem iis, qui appellationis remedio deſtituti ſunt, auxilio reſtitutionis in integrum ſuccurritur, ſed nec omnibus, nec ſemper, nec ab omnibus. Minor igitur & Eccleſia b, ſi ſe prolatione ſententiæ graviter læſos conquerantur, & appellandi tempora jam fluxerint, reſtitutionem in integrum implorare poterunt. Quod quidem adeò obtinet, ut etiamſi ab Apoſtolico c ſententia lata fuerit, non propterea magis in integrum reſtitutionis petitio impediatur. Nec enim negatur d, Romanæ ſedis ſententiam in melius poſſe commutari, cùm aut ſurreptum aliquid fuerit, aut ipſa pro conſideratione ætatum, & temporum, ſeu gravium neceſſitatum aliquid ordinavit.

Reſtituitur Eccleſia adverſus quamlibet læſionem, etiam adverſus aliam Eccleſiam. h.d.

SEd ſi non ſententia, ſed vel contractu e, vel omiſſione f, vel probationis omiſſione, vel temporis fluxu g Eccleſia læſa fuerit, reſtitutio indulgenda [illegible], nec ſolùm contra privatos homines, ſed etiam adverſus aliam Eccleſiam. h

Beneficium reſtitutionis in integrum non indulgetur, [illegible] quatuor annos, ſi non ſubſit aliqua rationabilis cauſa, ut [illegible] ſpacium prorogetur. h.d.

SEd i ſive ſententia, ſive contractu, vel aliter ſe læſam prætendat Eccleſia, & propterea ſe ad beneficium reſtitutionis in integrum admitti poſtulet, ſi quadriennii ſpacium à die læſionis lapſum fuerit, amplius reſtituenda non erit, niſi prævaricationis, vel manifeſtæ

a C. inquiſitioni tuæ. ext. eod. ti. b Ca. ex part. tuæ el. primo. ext. eod. ti. c Ca. cùm ſi Romana. ext. eo. ti. can & qui. 2. quæſt 6. * Clem. pen. de appellat. d Clem. quamdiu. eod. ti. e Can. cùm ſit Romana. ext. eod. ti. f C. ad hæc. el. 3. ext. eod. g C. oblata. §. ſuperior. ext. eod.

a Cap. ex ratione. ext. eo. b C. 1. ca. ex literis. & c. [illegible] c Can. tum ex lit. eo. ti. ext. d d. c. tum ex lit. [illegible] tim. e Can. 1. ext. eod. f Can. 2. eo. ti. in 6. g [illegible] h Ca. auditis. extravag. eod. tit. i Can. 1. eod. tit. in 6.

fraude

fraudis probetur ſuper hoc interveniſſe commentum, aut alia cauſa ſubſit, quæ judicem ad hoc beneficium concedendum movere debeat. Et *a* ſi tempore læſa aſſeratur, non fiet reſtitutio, niſi ad tantum temporis, in quantum ſe læſam eſſe, legitimè probaverit.

Reſtitutio in integrum ſemel negata non conceditur amplius, etiam in alio judicio, niſi duobus caſibus hîc contentis. h.d.

QVòd ſi ſemel *b* reſtitutio in integrum in alio judicio denegata fuerit, præter quàm ad appellationem omiſſam, non erit eidem amplius concedenda, niſi novis defenſionibus ad hujuſmodi beneficium admittenda fuerit.

Ponit, qui & quando poſſunt de reſtitutione in integrum cognoſcere. h.d.

HVjuſmodi *c* verò reſtitutionum cauſæ ſolùm coram judicibus ordinariis adminiſtrationem habentibus, vel delegatis ab eis tractari poterunt, & terminari: ſive hoc ipſis delegatis ſpecialiter demandatum fuerit, ſive commiſſo eis negotio, hujuſmodi quæſtionem incidere contingat. Delegati verò ab Ordinariis, qui adminiſtrationem non habent, ſed tantummodò judicandi facultatem, ſive arbitri, de his cauſis cognoſcere nequeunt, niſi coram eis incidenter motæ fuerint.

Per querelam & ſupplicationem retractatur ſententia. Et ſub qua forma ſupplicatio porrigatur. h.d.

PEr ſupplicationem *a* quoque Principi porrectam, aut per querelam appellationis remedio deſtitutis ſubveniri ſolet. Erit autem ſupplicatio intra decem dies poſt ſententiam offerenda: quo ſubſecuto ſententia non aliter executioni mandabitur, quàm ſi victrix pars idoneam fidejuſſionem præbuerit, tantum reſtituendi cum legitimis augmentis, quantum fuerit in condemnatione, ſi legitima retractatione ſententia reſolvatur. Et niſi ſub hac forma ſupplicatio porrigatur, executio ſententiæ ſine fidejuſſione procedet, retractationis jure illi ſervando, qui ſe gravatum putaverit, ut intra biennium ſupplicare valeat.

a *Clem. uni. eod. tit.* b *C. fin. eod. ti. extr.* c *C. pen. ext. eod. ti.*

a *Gl. in verſ. ſupplicavit. c. ex literis. extrav. eo. ti.*

FINIS LIBRI TERTII.

INSTITUTIONUM JURIS CANONICI, LIBER QUARTUS.

DE ACCUSATIONIBUS, DENUNCIATIONIBUS, ET INQUISITIONIBUS.

TITULUS PRIMUS.

Criminalia Judicia non habent aliquid ſimile cum Civilibus. Et inſtituuntur per Accuſationem, Denunciationem, & Inquiſitionem. Et accuſationem inſcriptio, denunciationem charitativa monitio præcedere debet. hoc dicit.

CRIMINALIA Iudicia nihil fermè ſimile habent cum cæteris Iudiciis, de quibus proximè locuti ſumus: magnaque diverſitas eorum eſt, & in inſtituendis, & in exercendis. Inſtituuntur autem aut per Accuſationem, aut per Denunciationem, aut per Inquiſitionem. Per Accuſationem, cùm ſolenni præcedente inſcriptione *a* per Accuſatorem Rei crimen ad Iudicem defertur. Per Denunciationem, ut cùm nulla præcedente inſcriptione, ſed tantùm charitativa monitione ad Iudicis notitiam crimen deducitur. Ideò autem, cùm in modum Accuſationis crimen objicitur, eſt inſcriptio neceſſaria, non cùm in modum Denunciationis: quoniam ad depoſitionem inſtituitur accuſatio, ſed ad correctionem eſt denunciatio facienda.

Accuſator non probans objectum crimen, tenetur ad pœnam talionis, niſi ſuam innocentiam purgaverit: & interim dum purgat, eſt ſuſpendendus. h.d.

ACcuſator igitur, ſi legitimis deſtitutus ſit probationibus, eam pœnam *a* debet incurrere, quam ſi probaſſet, reus ſuſtinere debebat. Denuncians verò licet ad talionem non teneatur, ſi tamen *b* in probatione deficiat, donec ſuam purgaverit innocentiam, & ab officio & beneficio ſuſpendendus erit: ut cæteri ſimili pœna perterriti ad aliorum infamiam facilè non proſiliant.

a *Canon. qui crimen. 2. quæſt. 8. & c. ſuper his. in princ. ext. eod.*

a *Canon. qui non probare. 2. qu. 3. & can. qui crimen. 2. quæſt. 8.*
b *C. 2. ext. de calum.*